

Uchwała Nr SO-17/0954/263/2024

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 29 kwietnia 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta i Gminy Czarniejewo za 2023 rok
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem
Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r., w osobach:

Przewodnicząca: Katarzyna Gableta
Członkowie: Katarzyna Kosmowska
Małgorzata Bekala

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach
obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r.
o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza
Miasta i Gminy Czarniejewo sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta i Gminy Czarniejewo za 2023 rok
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii, było sprawozdanie
z wykonania budżetu Miasta i Gminy Czarniejewo za 2023 rok oraz informacja o stanie mienia Gminy
wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. (przedłożone tut. Izbie w dniu 2 kwietnia 2024 r.)

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową Miasta i Gminy
Czarniejewo na 2023 rok (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta
i Gminy Czarniejewo na lata 2023-2033 (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki
za rok 2023.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną.

1. W części opisowej Burmistrz zawarł informację o planowanych i wykonanych dochodach i wydatkach
oraz poinformował o pozyskanych dotacjach. Burmistrz przedstawił realizację: dochodów i wydatków,
dochodów podatkowych, subwencji, dotacji. Omówiono stan zaległości w podatkach, opłatach
i czynszach a także skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych oraz udzielonych ulg,
odroczeń, umorzeń i zwolnień. Wydatki omówiono w podziale na wydatki bieżące oraz majątkowe.
Zawarto również informację o przychodach i rozchodach budżetu oraz kwocie długu na dzień
31 grudnia 2023 r.
2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in.:
 - dochody i wydatki w szczególności określonej zgodnie z uchwałą budżetową,
 - realizację planu dochodów, w tym dochody własne, dotacje, subwencje i dochody majątkowe,
 - realizację planu wydatków, w tym dotacje, obsługa długu, wydatki majątkowe,
 - wykonanie dochodów z Funduszu Pomocy i wydatków dotyczących realizacji zadań związanych

- z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
 - wykonanie dochodów z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i wydatków nimi finansowanych,
 - wykonanie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
 - należności, zaległości, nadpłaty.
3. W sprawozdaniu przedstawiono zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonane w trakcie roku budżetowego oraz informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich.
 4. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza danych prezentowanych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na rok 2023 oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tutaj, z wyjątkiem opisanym w pkt IV uzasadnienia.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Miasta i Gminy Czarniejewo na 2023 rok został wykonany z deficytem w wysokości 2.154.985,10 zł (przy planowanym deficycie w wysokości 1.584.610,76 zł), bowiem:
 - a) dochody zrealizowano w wysokości 52.089.045,01 zł, co stanowi 95,83% planu, z tego:
 - dochody bieżące w wysokości 38.780.981,13 zł, co stanowi 99,20% planu,
 - dochody majątkowe w wysokości 13.308.063,88 zł, co stanowi 87,19% planu;
 - b) wydatki zrealizowano w wysokości 54.244.030,11 zł, co stanowi 96,97% planu, z tego:
 - wydatki bieżące w wysokości 36.837.056,49 zł, co stanowi 96,27% planu,
 - wydatki majątkowe w wysokości 17.406.973,62 zł, co stanowi 98,47% planu.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W roku sprawozdawczym Gmina dysponowała:
 - niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 158.228,85 zł, które w całości zostały zaangażowane w budżecie roku 2023,
 - nadwyżką z lat ubiegłych, pomniejszoną o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.570.742,68 zł, która w całości została zaangażowana w budżecie roku 2023,
 - oraz wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 2.557.562,04 zł, które zostały zaangażowane w finansowanie budżetu roku 2023 w kwocie 594.099,23 zł.

Rozchody budżetu z tytułu spłat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych zrealizowano w kwocie 738.460,00 zł (100% planu).

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023.

3. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że zadłużenie Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło 1.977.330,89 zł, co stanowi 3,80% wykonanych dochodów.
4. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 należności na koniec 2023 r. wynosiły 1.086.711,58 zł, w tym zaległości – 670.427,36 zł.
Wielkość zaległości na koniec roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 uległa zwiększeniu o kwotę 47.422,16 zł.
5. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 Skład Orzekający ustalił, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 1.742.291,74 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

W wyniku analizy sprawozdania Rb-28S Skład Orzekający stwierdził, że (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń oraz wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz różnych wydatków na rzecz osób fizycznych) w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej suma wydatków wykonanych i zobowiązań przekracza plan ustalony w budżecie:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
700	70005	4260	25 300,00	25 177,06	3 779,06	28 956,12	3 656,12
700	70005	4530	235 000,00	229 495,00	7 042,00	236 537,00	1 537,00
700	70007	4260	20 000,00	19 997,14	2 135,51	22 132,65	2 132,65
750	75023	4260	143 520,47	133 979,99	34 158,02	168 138,01	24 617,54
750	75023	4410	30 000,00	28 897,20	1 208,88	30 106,08	106,08
750	75075	4210	135 000,00	124 160,35	12 183,13	136 343,48	1 343,48
750	75095	4300	171 700,00	170 805,14	3 603,60	174 408,74	2 708,74
754	75412	4260	16 414,00	15 959,49	1 777,88	17 737,37	1 323,37
854	85495	4260	93 800,00	91 820,50	17 999,30	109 819,80	16 019,80
900	90015	4260	556 600,00	540 443,22	47 889,44	588 332,66	31 732,66
921	92109	4260	76 300,00	76 273,66	13 533,65	89 807,31	13 07,31

W uchwale Nr XLIX/398/22 z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie: uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Czerniejewo na lata 2023-2033 Rada Miasta i Gminy upoważniła Burmistrza do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć (§ 3 pkt 1) i do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których płatności wykraczają poza rok budżetowy (§ 3 pkt 2) oraz do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok 2023 (§ 3 pkt 3).

6. Ze sprawozdania Rb-28S wynika, że w 2023 r. Gmina poniosła wydatki związane z wypłatą odsetek w kwocie 29.500,00 zł. (rozd. 70005 § 4590). W sprawozdaniu nie omówiono przyczyny ich

poniesienia.

7. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

dochody			wydatki		
Rozdział (§)	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0270)	52 676,38	52 676,38	85153	5 000,00	3 300,00
75618 (§ 0480)	165 000,00	179 470,43	85154	226 513,42	128 450,55
razem	217 676,38	232 146,81	razem	231 513,42	131 750,55

W sprawozdaniu z wykonania zapisano, że „środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przeznaczono kwotę 30.000,00zł na realizację zadań Świetlicy Środowiskowej w Żydowie Rozdział 85504 – wspieranie rodziny.”

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 - „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zaplanowane zostały niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 43.837,04 zł.

Tym samym niewykorzystana w roku 2023 kwota dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stanowi kwotę 114.233,30 zł.

Skład Orzekający przypomina, że środki z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w 2023 r., Gmina powinna zaplanować w przychodach budżetu roku 2024 w § 905 – „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” i wykorzystać na wydatki związane z realizacją zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151, z późn. zm.). Ponadto ww. środki mogą być przeznaczone na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich państwa, co wynika z przepisów art. 31a i art. 31b ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167, z późn. zm.). Na dzień wydania niniejszej opinii w uchwale budżetowej Gminy i Miasta Czerniejewa na rok 2024 nie planuje się w § 905 przychodów z niewykorzystanych w 2023 r. środków z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

8. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wykonane zostały w wysokościach odpowiednio: dochody w rozdz. 90002 – 2.733.366,45 zł (w tym § 0490 – 2.713.849,23 zł) oraz wydatki w rozdz. 90002 – 2.456.365,41 zł (w tym § 4300 – 2.350.954,16 zł).

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 – „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zaplanowane zostały środki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich w kwocie 101.115,13 zł.

Tym samym niewykorzystana w roku 2023 kwota dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stanowi kwotę 378.116,17 zł.

Uchwałą Nr LXIV/518/24 z dnia 31 stycznia 2024 r Rada Miasta i Gminy zaplanowała przychody z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 101.115,13 zł i przeznaczyła na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu ujęto informacje o wysokości zrealizowanych w 2023 r. dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399), wraz z objaśnieniami, czym wypełniono wymóg wynikający z art. 6r ust. 2e tej ustawy.

9. Z danych zamieszczonych w opiniowanym sprawozdaniu wynika, iż wpłaty na izby rolnicze (§ 2850) wynosiły 18.310,56 zł, co stanowiło 1,94% wpływów z podatku rolnego, a stosownie do przepisu art. 35 ust. 1 pkt 1 i ust. 2-3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 183) Gmina winna odprowadzić na rachunek bankowy właściwej Izby 2% wpływów z podatku rolnego w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego. Z postanowień art. 6a ust. 6 i ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333, z późn. zm.) wynika, że podatek jest płatny w ratach proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego w terminach do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego.

Ze sprawozdania Rb-28S wynika, że na koniec 2023 r. powstało zobowiązanie z tytułu wpłat na rzecz izb rolniczych stanowiące 279,03 zł.

- IV. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu wystąpiły nieliczne uchybienia:

1. W części opisowej sprawozdania (str. 10) wskazano, że dochody z dotacji na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego wynoszą 180 610,08 zł. Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 oraz z części tabelarycznej sprawozdania (Tabela Nr 13 pn. „Wykonanie dochodów Miasta i Gminy Czerniejewo za 2023 rok” (strona 45), Tabela Nr 14 pn. „Tabela 14: Wykonanie dochodów bieżących budżetu Miasta i Gminy Czerniejewo za 2023 rok (str. 52), Tabela Nr 16 pn. „Wykonanie dochodów budżetu Miasta i Gminy Czerniejewo za 2023 rok według źródeł” (str. 59)) wynika natomiast, że w rozdz. 60004 § 2330 wykonanie wyniosło 160.648,02 zł oraz w rozdz. 60014 § 2310 wykonanie wyniosło 6.921,74 zł, co daje łącznie: 167.569,76 zł.
2. W części opisowej sprawozdania (str. 11) wskazano, że zaległości podatkowe z tytułu podatku od nieruchomości na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 165.053,44 zł, w tym 13.324,73 zł od osób prawnych i 151.728,71 zł od osób fizycznych. Tożsame kwoty zostały wykazane w Tabeli 33 pn. „Zestawienie zmian w należnościach/ zaległościach/ nadpłatach w 2023 roku w stosunku do końca 2022 roku”. Natomiast ze sprawozdania Rb-27S wynika, że zaległości w podatku od nieruchomości na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 172.260,20 zł, w tym 13.324,73 zł od osób prawnych i 158.935,47 zł od osób fizycznych.

3. W części opisowej sprawozdania (str. 12) wskazano, że zaległości podatkowe z tytułu podatku rolnego na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 56.966,70 zł, w tym 4.898,00 zł od osób prawnych i 52.068,70 zł od osób fizycznych”. Tożsame kwoty zostały wykazane w Tabeli 33 pn. „Zestawienie zmian w należnościach/ zaległościach/ nadpłatach w 2023 roku w stosunku do końca 2022 roku”. Natomiast ze sprawozdania Rb-27S wynika, że zaległości podatkowe z tytułu podatku rolnego na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 49.759,94 zł, w tym 4.898,00 zł od osób prawnych i 44.861,94 zł od osób fizycznych.
4. W części tabelarycznej sprawozdania w tabeli Nr 33 pn. „Zestawienie zmian w należnościach/ zaległościach/ nadpłatach w 2023 roku w stosunku do końca 2022 roku” (str. 102) wskazano należności ogółem:
 - w rozdz. 75616 § 0310 w kwocie 151.979,31 zł
 - w rozdz. 75616 § 0320 w kwocie 52.333,70 zł

Natomiast ze sprawozdania Rb-27S wynika, że należności w rozdz. 75616 w § 0310 wynosiły 159.186,07 zł, a w § 0320 – 45.126,94 zł.

- V. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2023.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Katarzyna Gableta

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.